

СИЛЛАБУС

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА БУХГАЛТЕРА І АУДИТОРА

Проскуріна Неля Миколаївна
Консультації: понеділок, о 14:00, 121 каб.
Контактна інформація: доктор економічних наук, професор кафедри обліку та оподаткування,
5 навч. корпус, 121 каб.

1. Про що цей курс?

Курс «Професійна етика бухгалтера і аудитора» є необхідною складовою підготовки фахівців економічного профілю. Вивчення навчальної дисципліни «Професійна етика бухгалтера і аудитора» допоможе студентам застосовувати на практиці теоретичні знання з професійної етики бухгалтера, аудитора, працівника контрольно-ревізійної служби та податкової. Майбутні фахівці повинні бути ознайомлені з міжнародними правилами етики та їх роллю у підтримці престижності професії, можливими загрозами, а найголовніше шляхами мінімізації професійних ризиків. Дисципліну «Професійна етика бухгалтера і аудитора» доцільно включати до складу «вибіркових».

Навчальна дисципліна є невід'ємною частиною циклу економічних дисциплін, необхідних фахівцям економічних підрозділів підприємств незалежно від форми власності та організаційно-правової форми господарювання.

2. Як відбуватиметься навчання?

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год.				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
				о/д. ф.	з/дист. т. ф.	о/д. ф.	з/дист. т. ф.	о/д. ф.	з/дист. ф.			
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
		о/д. ф.	з /дист. ф.									
1	15	6	1	4	1	2	0	9	13	5	5	10
2	15	6	2	4	1	2	1	9	13	5	5	10
3	15	6	2	4	1	2	1	9	13	5	5	10
4	15	6	2	4	1	2	1	9	14	5	5	10
5	15	6	2	4	1	2	1	9	14	5	5	10
6	15	6	1	4	1	2	0	9	13	5	5	10
Усього за змістові модулі	90	36	10	24	6	12	4	54	80	30	30	60
Підсумк. семестр. контроль залік	30							30	30	20	20	40
								84	110			
Загалом	120									100		

Форма підсумкового контролю – залік.

3. Яка мета нашого курсу?

Метою викладання навчальної дисципліни «Професійна етика бухгалтера і аудитора» є оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок використання міжнародних норм та принципів поведінки професійних бухгалтерів, визнання відповідальності перед громадськістю.

Основними **завданнями** викладання дисципліни «Професійна етика бухгалтера і аудитора» є:

- вивчення фундаментальних принципів етики професійного бухгалтера і аудитора, правил їх застосування згідно Кодексу професійної етики;
- ознайомлення з напрямками підвищення кваліфікації бухгалтерів;
- дати розуміння про перелік посад, які можуть займати випускники за спеціальністю «Облік і оподаткування», їх завдання, функціональні обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до таких працівників;
- розкрити та пояснити місце і основні функції бухгалтера і аудитора в суспільстві;
- роз'яснити та аргументувати основні вимоги до сучасних професійних бухгалтерів і аудиторів;
- сформулювати уявлення щодо прав, організації праці і відповідальності сучасних професійних бухгалтерів;
- розкрити та пояснити основні вимоги до професійної етики бухгалтерів і аудиторів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><u>Спеціальні компетентності:</u></p> <p>СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.</p> <p>СК03. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.</p> <p><u>Програмні результати навчання:</u></p> <p>ПРН02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного</p>	<p>Наочні методи (схеми, моделі, малюнки, презентації).</p> <p>Словесні методи (лекція, пояснення, робота з підручником).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів).</p> <p>Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації).</p> <p>Проблемно-пошукові методи (репродуктивні).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій, ситуаційні завдання).</p> <p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, практичний).</p> <p>Самостійно-пошукові методи (індивідуальна робота).</p> <p>Контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none">– теоретичне тестування за змістовим модулем

<p>судження.</p> <p>ПРН03. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово при обговоренні результатів досліджень та інновацій.</p> <p>ПРН09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПРН13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.</p> <p>ПРН16. Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.</p>	<p>– підсумкове практичне завдання (ПРСЗ);</p> <p>– залік.</p>
--	--

4. Як буде організоване навчання?

4.1 Лекційні заняття

Читання лекцій з даної дисципліни проводиться традиційним способом. Студентам надається можливість для самопідготовки і підготовки до іспиту використовувати електронний варіант конспекту лекцій, підготовлений викладачем у відповідність з планом лекцій. При роботі використовується діалогова форма ведення лекцій з постановкою і вирішенням проблемних завдань, обговоренням дискусійних моментів і т.д.

№ змістовог о модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві	4	1
2	Професійна етика бухгалтерів	4	1
3	Професійна етика аудиторів	4	1
4	Професійна етика внутрішніх аудиторів	4	1
5	Аудиторські докази в аудиті	4	1
6	Професійна етика контролерів фіскальних органів	4	1
Разом		24	6

На лекційних заняттях теми розглядаються в розрізах наступних питань:

Змістовий модуль 1. Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві.

Професійна етика і норми професійних ділових відносин. Професіонали в сфері обліку і аудиту. Етичний кодекс професійних бухгалтерів: суть і значення. Цілі бухгалтерської професії згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів. Професійна етика аудитора. Визначення цілей, завдань аудиторської професії в Україні і світі. Зарубіжний досвід використання принципів професійної етики.

Змістовий модуль 2. Професійна етика бухгалтерів.

Інтереси суспільства у діяльності професійних бухгалтерів. Механізми дотримання вимог професійної етики бухгалтерів в ісламських країнах: можливості застосування в українській практиці. Відповідальність аудитора за якість перевірки фінансової звітності. Кримінальна, адміністративна і дисциплінарна відповідальність аудиторів. Зарубіжний досвід відповідальності бухгалтерів і аудиторів.

Змістовий модуль 3. Професійна етика аудиторів.

Суть та значення принципів професійної етики. Принципи чесності і об'єктивності. Принцип професійної компетентності. Принцип конфіденційності і професійної поведінки. Дотримання технічних стандартів професії. Особливості застосування принципів етики в Україні і світі. Регламентація використання принципів етики у внутрішньофірмових стандартах аудиту. Незалежність в аудиторській діяльності. Законодавче регулювання вимог щодо забезпечення незалежності аудиту. Незалежність згідно Кодексу професійної етики. Незалежність внутрішніх і зовнішніх аудиторів і відповідальність за її порушення. Об'єктивність і компетентність при формуванні професійного судження. Об'єктивність і компетентність згідно Кодексу професійної етики. Професійна компетентність: критерії оцінки. Тенденції розвитку бухгалтерської освіти. Професійне судження бухгалтера. Використання професійного судження в практичній діяльності. Визначення рівня компетентності бухгалтера і аудитора.

Змістовий модуль 4. Професійна етика внутрішніх аудиторів.

Вимоги до професійної етики штатних бухгалтерів. Незалежність у внутрішньому аудиті. Механізми дотримання вимог професійної етики бухгалтерів в ісламських країнах: можливості застосування в українській практиці. Професійне судження бухгалтера. Ризики діяльності та загрози незалежності професійного бухгалтера, аудитора та заходи безпеки. Сутність і класифікація професійних ризиків облікового персоналу. Загрози незалежності професійно думки бухгалтера і аудитора. Застережні заходи для дотримання незалежності. Незалежність у внутрішньому аудиті. Визначення родинних зв'язків в процесі надання аудиторських послуг. Конфіденційність в аудиторській діяльності. Вимоги до конфіденційної інформації. Конфіденційність як фундаментальний принцип професійної етики. Конфіденційна інформація і способи її ідентифікації. Загрози розповсюдження інформації, що охороняється. Робота з конфіденційною інформацією. Відповідальність за порушення принципу конфіденційності. Використання і зберігання документів, що містять конфіденційну інформацію. Заробітна плата та винагороди за послуги професійних бухгалтерам. Види діяльності заборонені для професійних бухгалтерів. Взаємовідносини між професійними бухгалтерами. Реклама та пропонування послуг. Етичні конфлікти між штатними бухгалтерами. Вимоги до рекламної інформації і її регламентація. Відмінності у етичних принципах зовнішніх і внутрішніх аудиторів.

Змістовий модуль 5. Професійна етика державних аудиторів.

Сутність, мета та завдання Кодексу етики працівника ДКРС. Морально-етичні принципи професійної діяльності. Протидія одержанню винагороди (подарунків). Внутрішній контроль за дотриманням норм Кодексу етики.

Змістовий модуль 6. Професійна етика контролерів фіскальних органів.

Сутність та завдання етики працівників державної по податкової служби. Етика державних службовців. Світова практика. Кодекс професійної етики працівників органу державної податкової служби. Морально-етичні принципи професійної діяльності працівника. Протидія корупції в органах державної податкової служби України

4.2 Практичні заняття

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві	2	0
2	Професійна етика бухгалтерів	2	1
3	Професійна етика аудиторів	2	1
4	Професійна етика внутрішніх аудиторів	2	1
5	Аудиторські докази в аудиті	2	1
6	Професійна етика контролерів фіскальних органів	2	0
Разом		12	4

При проведенні практичних занять створюються умови для максимально самостійного виконання завдань. Тому при проведенні практичного заняття викладачеві рекомендується:

1. Провести експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу, необхідного для виконання роботи (з оцінкою).

2. Перевірити правильність виконання завдань, підготовлених студентом вдома (з оцінкою).

Будь-яке практичне заняття включає самостійне опрацювання теоретичного матеріалу і вивчення методики рішення типових задач. Деякі завдання містять елементи наукових досліджень, які можуть зажадати поглибленої самостійного опрацювання теоретичного матеріалу

Система накопичення балів – проста сума балів, які отримано студентом за семестр.

Розподіл балів, які отримують студенти за темами кожної поточної атестації, наведено в таблиці.

Назва теми	Кількість балів
Змістовий модуль №1	10
Змістовий модуль №2	10
Змістовий модуль №3	10
Змістовий модуль №4	10
Змістовий модуль №5	10
Змістовий модуль №6	10
Всього за змістові модулі	60
Підсумковий контроль	40
Всього за практичні завдання	68
Всього за теоретичні завдання	32
Разом	100

Критерії комплексного оцінювання доводяться до студентів на початку викладання навчальної дисципліни.

Практичне заняття складається з двох частин. **Перша частина занять** – індивідуальне опитування, включає різні форми виявлення ступеня засвоєння

теоретичного матеріалу. Друга частина відводиться на розв'язання вправ і практичних задач.

В процесі **поточного контролю** викладачем використовуються наступні **критерії оцінки**:

Види контрольного заходу	Результат	Кількість балів за 1 захід
Індивідуальне опитування з питань поглибленого вивчення окремих тем дисципліни. Терміни виконання - у межах підготовки практичних занять	Публічна презентація доповіді й дискусійне обговорення на практичному занятті. Терміни виконання - у межах підготовки практичних занять.	0 - 2
	Рішення практичного завдання шляхом формування обґрунтованого висновку підкріпленого розрахунками та з посиланнями на конкретні нормативно-правові акти	0 - 2
Всього		0 - 4

У разі індивідуального опитування бали нараховуються за такою схемою:

- 2 бали – відповідь або завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал для внесення власних аргументованих суджень у практичній педагогічній діяльності.
- 1,9-1,5 бали – відповідь і завдання – повні з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Студент вільно володіє вивченим матеріалом, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу; виконує дослідницькі завдання, але потребує консультації викладача.
- 1,4-1 бал – відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
- 0,9-0,6 бали – відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання за консультацією викладача. Студент володіє матеріалом на початковому рівні (значну частину матеріалу засвоює на репродуктивному рівні). З допомогою викладача здатен відтворювати логіку наукових положень; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом, може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу.
- 0,5-0,2 бали – відповідь і завдання відзначаються фрагментарністю виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент володіє навчальним, матеріалом, виявляє здатність елементарно викласти думку.
- 0,1 бал – відповідь і завдання відзначаються фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Теоретичний зміст курсу засвоєно частково, необхідні практичні уміння роботи не сформовані.

За розв'язання вправ і практичних задач бали нараховуються за такою схемою:

- 2 бал – студент правильно вирішив задачу;
- 1,9-1,6 бали – студент вирішив задачу з помилками;
- 1,5-0,5 бали – студент правильно виписав формулу за якою вирішується задача та зробив спробу її вирішення;
- 0,4-0,1 бали – студент правильно виписав формулу за якою вирішується задача;
- 0 – студент не вирішив задачу.

Якщо студент не набрав на практичних заняттях встановлену кількість балів, то він має право добирати бали на консультації.

Таким чином, під час поточного контролю за всіма видами роботи студенти

можуть всього набрати не більше 60 балів. Якщо за результатами поточного контролю знань студент отримує менше 35 балів, то до заліку він не допускається.

4.3 Самостійна робота

При організації самостійної роботи з даної дисципліни викладачеві рекомендується використовувати такі її форми:

- рішення студентом самостійних завдань звичайної складності, направлених на закріплення знань і умінь;
- виконання індивідуальних завдань підвищеної складності, направлених на розвиток у студентів наукового мислення та ініціативи.

Індивідуальне завдання оцінюється в 20 балів. Студенту пропонується підготувати тестові завдання, або кросворди, або наукову статтю.

По кожній темі дисципліни «Економічний аналіз» розробити та розв'язати тестові завдання.

1. Кожна тема повинна містити не менше 10 питань з трьома відповідями. Правильні відповіді необхідно в індивідуальному завданні виділити кольором або курсивом, або подати відповіді за всіма питаннями тем на окремому аркуші. Кожне тестове питання оцінюється в 0,2 бали. Таким чином, студент може отримати 20 балів ($0,2 \text{ бали} \times 10 \text{ тестів} \times 10 \text{ тем} = 20 \text{ балів}$).
2. До кожної теми дисципліни «Економічний аналіз» необхідно розробити кросворд різного виду складності з кількістю питань по горизонталі та вертикалі – 10. Кожен кросворд оцінюється в 2 бали. Отже загальна кількість балів, яку може отримати студент за розроблений кросворд становить 20 балів ($2 \text{ бали} \times 10 \text{ тем} = 20 \text{ балів}$).
3. Студенти можуть проводити власні дослідження за економічним напрямом з використанням різних методів статистики за запропонованими темами (написання статей або участь у конференціях):

Всі завдання (контрольні та самостійні роботи) з цього курсу повинні бути завершені до зазначеного терміну. Роботи, здані пізніше встановленого терміну, отримують оцінку нижче встановленої, і це, в свою чергу, впливає на остаточну оцінку за курсом.

4.4. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Усна відповідь на теоретичне питання	За змістом всього курсу (розділ 3 робочої програми)	- 20 балів (максимальна оцінка): студент правильно відповів на теоретичне питання; - 19-15 балів: студент дав не повну відповідь без суттєвих помилок або з незначними помилками; - 9-14 балів: студент отримує у випадку, якщо він відповідає не менше ніж на 30 % питання, зокрема знає тільки визначення понять та з загальних рисах може відповісти на поставлене запитання; - 8-1 бал: студент отримує у випадку, якщо він знає тільки визначення понять;	20

	<p>Підсумкове практичне завдання</p>	<p>Виконання завдання передбачає складання запропонованого викладачем документа (враховуючи вид документа, ділову ситуацію та інші дані). ПРСЗ здається на заліковому тижні із застосуванням презентаційного матеріалу.</p>	<p>Виконання і захист практичного завдання максимально оцінюється у 20 балів.</p> <p>17-20 балів: звіт оформлено відповідно до вимог. На захисті застосовується наочні методи: презентація роздатковий матеріал. Доповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки правильні, зроблено власні висновки. Відповіді на запитання при захисті роботи надані в повному обсязі.</p> <p>13-16 балів: звіт оформлено відповідно до вимог. На захисті застосовується наочні методи: презентація, роздатковий матеріал. Доповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки правильні, але власні висновки відсутні. Відповіді на запитання при захисті роботи надані не в повному обсязі.</p> <p>14-10 балів: звіт оформлено відповідно до вимог. На захисті застосовується наочні методи: презентація, роздатковий матеріал. Доповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, але розрахунки мають незначні неточності, власні висновки відсутні. Відповіді на запитання при захисті роботи надані не в повному обсязі.</p> <p>6-12 балів: звіт оформлено відповідно до вимог. На захисті застосовується наочні методи: презентація, роздатковий матеріал. Доповідь повна, матеріал викладено логічно, структуровано, однак з незначними недоліками, розрахунки мають неточності, власні висновки відсутні. Відповіді на запитання при захисті роботи не повні (але більше ніж на 50 % від заданих було надано відповіді).</p> <p>1-5 балів: звіт оформлено відповідно до вимог. На захисті не застосовується наочні методи: презентація, роздатковий матеріал. Доповідь повна, матеріал викладено логічно, структуровано, однак з недоліками, розрахунки мають неточності, власні висновки відсутні. Відповіді на запитання при захисті роботи не повні (більше ніж на 20 % від заданих було надано відповіді).</p>	<p>20</p>
--	--------------------------------------	---	--	-----------

Усього за підсумк. семестр. контроль		40
--------------------------------------	--	----

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

1. «Правила гри»

Під час вивчення дисципліни необхідно дотримуватися наступних правил:

1. Не спізнюватися на заняття.
2. Не пропускати заняття без поважних причин, у разі хвороби подати довідку, в інших випадках – пояснювальну записку.
3. В обов’язки студента входить відвідування всіх видів занять.
4. Згідно з календарним графіком навчального процесу здавати всі види контролю.
5. Пропущені заняття відпрацьовувати у вказаний викладачем час.
6. Не порушувати дисципліни під час заняття.
7. Вимикати мобільні телефони.
8. Активно брати участь в навчальному процесі.
9. Конструктивно підтримувати зворотний зв’язок на заняттях.
10. Сприяти колективній роботі і залученню до дискусії більш слабких студентів.
11. Бути обов’язковим та пунктуальним.
12. Старательно виконувати домашні та інші завдання.

Рекомендована література

Основна:

1. Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика: Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 252 с.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Лугова О.І., Єременко А. В., Кириченко І.О., Косовська Ю.С. Професійна етика в роботі бухгалтера. Modern Economics. 2019. № 13 (2019). С. 154-160. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V13\(2019\)-24](https://doi.org/10.31521/modecon.V13(2019)-24).
4. Тофтул М.Г. Етика: Підручник. Житомир : Видавництво ЖДУ імені І. Франка, 2011. – 448 с. 5
5. Зубілевич С. Міжнародні стандарти освіти як основа єдиної національної програми професійної сертифікації бухгалтерів України. Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 5. С. 8-15

Додаткова:

1. Баранова А. О., Наумова Т. А., Кашперська А. І. Аудит: навч. посіб. Харків : ХДУХТ, 2017. 246 с.
2. Дикань В.Л., Компанієць В. В., Полякова О.М. Етичні основи бізнесу : підручник. Харків: УкрДАЗТ, 2012. 316 с.
3. Проскуріна Н. М. Організація і методика документального забезпечення аудиту фінансової звітності в системі корпоративного управління: науково-практичний посібник / Н. М. Проскуріна, О. Ю. Рубітель : за ред. проф. Проскуріної Н. М. - Запоріжжя. :ЗНУ, 2015. 214 с.
4. Сухарева Л. О., Глущенко Я. І. Внутрішній фінансовий контроль: навч. посіб. для студ. спец. 8.03050901, 70305901 «Облік і аудит» ден. і заоч. форми навч. Донецьк: ДонНУЕТ, 2014. - 181 с.
5. Шквір В. Д. Завгородній А. Г., Височан О. С. Інформаційні системи і технології в обліку і аудиті: підручник. Львів : Вид-во Льв.політехніки, 2012. 400 с.
6. Брадул О. М., Шепелюк В. А, Ільїна С. Б., Юнацький М. О., Хорошенюк А. П., Брадул Т. В. Аудит: підручник (в двох частинах), 4-те вид. доп. і перероб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Аудиторської палати України. URL : <https://www.apu.com.ua>
2. Офіційний сайт Асоціації бухгалтерів і аудиторів. URL : <http://www.uasaa.org>
3. Офіційний сайт Головного державного об'єднання правової інформації Мін'юсту України. URL : <http://www.gdo.kiev.ua>
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfm.gov.ua>
6. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL : <http://www.nssmc.gov.ua>
7. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL : <http://www.nfr.gov.ua>
8. Офіційний сайт Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. URL : <http://www.apob.org.ua>
9. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів. URL : <http://www.ukr.buhgalter.com.ua>

10. IFRS Foundation URL : <http://www.ifrs.org>

11. The International Auditing and Assurance Standards Board URL : <https://www.iaasb.org>